

socialmedicinsk tidskrift

Fyrtiofjärde årgången · dec. 1967 · häfte 10

Allmän redaktion:

med. lic. E. Husmark, redaktör och ansvarig utgivare
fru Brita Bahrton, redaktionssekreterare

Vetenskaplig redaktion:

Prof. Gunnar Lindgren, Lund
prof. Ragnar Berfenstam, Uppsala
prof. Gunnar Inghe, Stockholm
prof. Bengt Lindegård, Göteborg
prof. Per Bjurulf, Umeå
prof. Olle Höök, Göteborg

Industrivägen 13, Solna. Tfn 08/83 20 83

Postadress: Fack, Stockholm 60

Postgiro 11 79.

Det socialmedicinska kongressåret

Medicinsk Riksstämman, som nyligen hållits för 24:e gången, ger för varje år en imponerande resumé av erfarenheter och forskningsresultat från det stora verksamhetsområdet. Enskilt eller i kombination med andra har medlemmar i läkaresällskapet 40-tal sektioner, representerande lika många medicinska specialområden, svarat för 23 symposier och därutöver presterat 514 fria föredrag under de tre dagar som stämman pågår. Antalet deltagande läkare uppskattas till minst 1 500. För dem utgör riksstämman en stimulerande organisation för efterutbildning och uppföljning av de vetenskapliga framstegen inom medicinen.

Socialmedicinen dryftar i sin egen sektion speciella problem men hade vid stämman koncentrerat en rad föredrag till ett symposium tillsammans med neurologer och åldersforskare om rehabilitering vid hemiplegi. Dessutom förekom ett symposium med allsidig belysning av frågan om lämplighetsprövning

av motorfordonsförare. Båda dessa ämnen har stor praktisk betydelse i dagens samhällssituation.

En alltmer framträdande integration av socialmedicinska problem kännetecknar även många framställningar som nominellt tillhör den medicinskt-kliniska redovisningen. I den digra ämneskatalogen över specialsektionernas symposier och föredrag kan man ofta och med lätthet urskilja många som har omedelbar socialmedicinsk betydelse eller påtagliga samhällsmedicinska konsekvenser i framtiden.

Riksstämman ger mot årets slut en mångfacetterad föreställning om det medicinska utvecklingsarbetet i Sverige, nära följt av Nobelprisens vittnesbörd om topp-prestationerna inom medicinsk och fysiologisk forskning i världen. Den generösa publiciteten kring dessa evenemang skall dock inte bortskymma den betydelsefulla verksamhet som under året i övrigt fortlopande bedrivs inom medicinens

alla områden och som offentligt framlägges och diskuteras vid sammanträden, symposier, kongresser och möten. De stora arrangemangen försvårar dock översikt och fattbarhet; de enskilda inläggen måste underkastas stark tidsbegränsning etc. Ofta nog är det först efter utgivning i tryck och vederbörlig sovring av materialet som det är möjligt för den enskilde att få säker information om det som önskas.

Mindre möten och begränsade symposier med experter i panelen och i ämnet kvalificerade deltagare ger ofta möjlighet till utförligare och mer ingående behandling samt snabbare publicering för allmän kännedom. Socialmedicinska frågor har i ökad frekvens behandlats under 1967 vid en rad organiserade sammankomster. Ofta har det skett i ideella föreningars, personalorganisationers eller huvudmäns och myndigheters regi. Som exempel kan nämnas insatser av nykterhetsorganisationer, handikapp- och kategoriföreningar för utvecklingsstörda och kroniskt sjuka, av personalförbund inom sjuk- och socialvården, av medicinal- och socialstyrelse, av landstings- och stadsförbund m.fl. Även om sakkunnig och erfaren expertis ofta anlitas i dessa sammanhang blir intrycket av den myckna informationen kaotisk och tröttande. Nya vågor av pedagogisk upplysning, information och reklam begraver ofta vad som sagts och skrivits tidigare.

Den objektiva, vetenskapligt kontrollerade redovisningen är mera hållbar. Systematiserad socialmedicinsk forskning är ännu begränsad och överskådlig, liksom övriga samhällsvetenskaper bara några år gammal. Denna tidskrift har i ett specialnummer (2/67) intagit samtliga föredrag från symposium med Nordiska psykiatriska samarbetskommittén om rehabilitering av psykiatriska patienter. Andra nordiska kongressen i juni för medicinsk rehabilitering behandlade med ett stort antal föredrag den fysiska träningen av handikappade samt somatiska aspekter på bedömning av arbetsförmågan. I ett särskilt symposium dryftades frågan om journalskrivningsnormer beträffande handikappades fysiska, psykiska, yrkestekniska, sociala och ekonomiska rehabilitering. Högaktuella ämnen, av stort intresse även för huvudmän, myndigheter och politiker. Detsamma gäller återgivandet av föredrag och dis-

kussionsinlägg från den första nordiska socialmedicinska kongressen i Göteborg i juni (Smt 8/67) om prevention av narkomani (Smt:s skriftserie nr 34). Det vetenskapliga programmets huvudtema vid denna kongress gällde epidemiologi och tillämpad socialmedicin med inledande föredrag av en expert från varje nordiskt land. I ett speciellt symposium meddelade en rad nordiska specialister epidemiologiska synpunkter på cerebrovasculära insulter enligt en för ämnet avpassad disposition. Vid sidan av angivna teman förekom ytterligare en rad inlägg och rapporter av samhällsmedicinskt intresse.

Den socialmedicinska debatten under året har för övrigt fortsatt med de stora frågor som länge varit aktuella. Sålunda har åldringsvården behandlats vid läkarförbundets riksmöte i Karlskrona. Till den omfattande diskussionen där hade professor Gunnar Inghe och medarbetare sammanställt en innehållsrik promemoria om åldringsvårdens aktuella läge. Diskussionen kom i stor utsträckning att röra frågan om huvudmannaskapet för åldringsvården. I detsamma deltog även framstående representanter för myndigheter och huvudmän (LT 24/67). Senare har samma fråga även behandlats på en nordisk ämbetsläkarkongress i Ebeltöft, Danmark (LT 45/67).

I ett symposium kring åldrandets näringsproblem arrangerat av Findus gav en rad specialister och forskare en ingående redovisning för forskningens nuvarande position inom näringsfysiologin.

Narkomanin har under de två senaste åren kommit i förgrunden bland ämnen för den mest intensiva samhällsdebatten. Detsamma gäller den ständiga diskussionen om alkoholskadorna och deras behandling. Inom nykterhetsföreningarna har frågan om den grundläggande politiken allvarligt dryftats. Verdandi har gått i spetsen för en omläggning genom att fortsättningsvis inrikta sitt arbete på ett alkoholskadeffritt samhälle medan övriga organ synes fasthålla vid den absolutistiska linjen. ABF, Folksam och Verdandi har i november haft en konferens med estraddebatt. Här inriktade man sig särskilt på statsanslagen till alkoholforskningen. Diskussionen syntes ge vid handen att den samhällsvetenskapliga och socialpsykologiska forskningen släpar efter i vårt land och i första hand be-

höver göra klarläggande insatser med inriktning på alkoholproblemen.

Slutligen bör omnämnas att ett betydelsefullt internationellt symposium rörande psykisk utvecklingsstörning med högt kvalificerade delegater förekommit i Stockholm i sommar och att den 13. nordiska kongressen om psykisk utvecklingshämning i augusti genomfört ett späckat kongressprogram i Stockholm under medverkan av prominenta representanter för sociala och medicinska myndigheter och enskilda experter i Norden.

E. Husmark

Ny redaktör

Med. lic. E. Husmark som varit redaktör och ansvarig utgivare för Smt fr.o.m. 1953 frånträder sin befattning med detta års utgång. Som hans efterträdare har stiftelsens styrelse utsett med. lic. Claes-Göran Westrin, Göteborg. Till den allmänna redaktionen har knutits planeringschefen vid socialförvaltningen i Göteborg Axel Gisslén. Beträffande redaktionen i övrigt sker ingen ändring.

PRENUMERATION för år 1968

sker enklast genom att insätta prenumerationsavgiften på

Postgiro 1179

Prenumerationspris:

Helår kr 35, halvår kr 18

För studerande helår kr 18

Kollektivprenumeration kr 30

(minst 25 ex. pren. direkt hos redaktionen)

SOCIALMEDICINSK TIDSKRIFT

Postadress: Fack, Stockholm 60. Tel. 08/83 20 83